Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30760

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i (SPÇBÖ), 48 ila 72 ayl?k okul öncesi dönem çocuklar?n?n sosyal problem çözme becerilerini ölçmek amac?yla 2016 y?l?nda Elif Y?lmaz taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde doktora tezi kapsam?nda yürütülmü?tür. Ölçek, hem kapsam geçerli?i hem de kriter geçerli?i aç?s?ndan incelenmi? olup, iç tutarl?l?k analizleri ile güvenilirli?i desteklenmi?tir. Bu araç, erken çocukluk dönemindeki sosyal ve duygusal geli?imi de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i, SPÇBÖ, okul öncesi e?itim, 48-72 ay, sosyal yetkinlik, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme

Yazarlar

Elif Y?lmaz

Amaç

Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin temel amac?, 48 ila 72 ayl?k ya? grubundaki çocuklar?n sosyal çevrelerinde kar??la?t?klar? problemleri tan?mlama, çözüm yollar? üretme ve bu çözümleri uygulama yeteneklerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, çocuklar?n sosyal yeterlilik düzeylerini belirleyerek, e?itim programlar?n?n bu alandaki ihtiyaçlara yönelik olarak düzenlenmesine katk? sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek, ayn? zamanda, sosyal problem çözme becerilerinde zorluk ya?ayan çocuklar?n erken te?his edilmesini ve bu çocuklara yönelik uygun müdahale stratejilerinin geli?tirilmesini desteklemek üzere tasarlanm??t?r. Bu becerilerin erken ya?ta de?erlendirilmesi, ilerideki akademik ve sosyal ba?ar?n?n önemli bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Yap?

Ölçek, çocuklar?n sosyal çevrelerinde ortaya ç?kan zorluklara kar?? gösterdikleri bili?sel ve davran??sal tepkileri kapsayan **Sosyal Problem Çözme Becerileri** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle problem tan?mlama, alternatif çözüm üretme, karar verme ve uygulama ad?mlar?n? içerir.

Yap?lan geçerlik analizleri, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n, hem olumlu sosyal ç?kt? olan **Sosyal**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yetkinlik ile pozitif yönde, hem de olumsuz sosyal ç?kt? olan K?zg?nl?k-Sald?rganl?k ile negatif yönde anlaml? ili?kiler gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, SPÇBÖ'nün sosyal i?levsellik yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir.

Geçerlik

Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar? hem kapsam geçerli?i hem de kriter geçerli?i odakl? olarak yürütülmü?tür. Kapsam geçerli?inin sa?lanmas? amac?yla, ölçek 9 uzman taraf?ndan titizlikle de?erlendirilmi?tir.

Bu uzman de?erlendirmesi sonucunda, **Kapsam Geçerlik Oran?** (KGO) örnek olaylar için 1, di?er maddelerin tümü için ise 0,777 olarak hesaplanm??t?r. Hiçbir maddenin KGO de?eri 0,75 e?i?inin alt?nda kalmad??? için tüm maddeler ölçek havuzunda tutulmu?tur. Ayr?ca, testin tamam? için **Kapsam Geçerlik ?ndeksi** (KGI) 0,809 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, minimum Kapsam Geçerlik Ölçütü (KGO=0,75) de?erinden yüksek oldu?undan, testin kapsam geçerli?inin istatistiksel olarak anlaml? oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Kriter geçerli?i kapsam?nda ise, ölçek toplam puan? ile Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme-30 Ölçe?i'nin (SYDD-30) alt boyutlar? aras?ndaki ili?kiler incelenmi?tir. SPÇBÖ toplam puan? ile SYDD-30'un "Sosyal Yetkinlik" alt boyutu aras?nda pozitif yönde anlaml? bir ili?ki (r=,504; p<.05) ve "K?zg?nl?k-Sald?rganl?k" alt boyutu aras?nda negatif yönde anlaml? bir ili?ki (r=-473; p<.05) saptanm??t?r. "Anksiyete-?çe dönüklük" alt boyutu ile anlaml? bir ili?ki bulunmam??t?r (r=-,139; p>.05). Ek olarak, SPÇBÖ ile Wally Sosyal Problem Çözme Testi aras?nda da pozitif yönde anlaml? bir ili?ki oldu?u belirlenmi?tir, bu da ölçe?in yap? geçerli?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, madde-toplam korelasyonlar? ve iç tutarl?l?k katsay?s? (KR20) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Madde-toplam korelasyon de?erleri incelendi?inde, en dü?ük de?erin 0,303 ve en yüksek de?erin 0,542 oldu?u tespit edilmi?tir. Tüm maddelerin korelasyon de?erleri 0,20 e?i?inin üzerinde kalm??t?r, bu da maddelerin genel test yap?s?na katk?da bulundu?unu göstermektedir.

Madde ç?kar?lmas? durumunda test ortalamalar?n?n de?i?imi analiz edilmi?, en dü?ük ortalama de?i?imi 2,59 ve en yüksek ortalama de?i?imi 2,70 olarak bulunmu?tur. Madde 4 ç?kar?ld???nda test ortalamas? dü?erken, Madde 3 ç?kar?ld???nda art?? gözlenmi?tir. Ancak, madde ortalamalar? ve test varyanslar? göz önüne al?narak, hiçbir maddenin testten ç?kar?lmamas?na karar verilmi?tir.

?ç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? olarak **KR20 Güvenirlik Katsay?s?** kullan?lm??t?r. Testin

ARABPSYCHOLOGY.COM

toplam KR20 de?eri 0,680 olarak hesaplanm??t?r. Madde ç?kar?ld???nda KR20 de?erinin 0,635 ile 0,725 aras?nda de?i?ti?i belirlenmi?tir. 0,680 de?eri, geli?tirme a?amas?ndaki bir ölçek için kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k seviyesini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin faktör yap?s? veya boyutlar?na ili?kin detayl? bir **faktör analizi** raporu bulunmamaktad?r. Ölçe?in tek boyutlu bir yap?ya sahip olup olmad??? veya alt boyutlar?n?n neler oldu?u bilgisi, mevcut veriler ?????nda netle?tirilememektedir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak okul öncesi ya? grubu için genellikle gözlem veya performans tabanl? de?erlendirme format? kullan?l?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar

Ya? Grubu: 48-72 ayl?k çocuklar

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden 4-6 ya? grubu çocuklar üzerinde standardizasyon ve geçerlik/güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, sosyal problem çözme becerilerini ölçmek için tasarlanm??t?r. Derecelendirme sistemi (puanlama mekanizmas?) hakk?nda detayl? bilgi eksiktir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal beceriler, psikolojik ölçüm, güvenirlik analizi, **kapsam geçerli?i**, kriter geçerli?i, erken çocukluk dönemi, **Marmara Üniversitesi**

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin geli?tirilme y?l? 2016'd?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, ticari ücretler veya kullan?m k?s?tlamalar?na dair bilgiler kaynak içerikte belirtilmemi?tir. ?leti?im bilgileri sorumlu yazar üzerinden sa?lanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: elifyilmaz@kmu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Y?lmaz, E. (2016). *48-72 ayl?k çocuklara yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin geli?tirilmesi.* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Ek Kaynak Ba?lant?lar?:

Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr
Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: sosyal-problem-cozme-becerileri-olcegi-toad.pdf

Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM